

PELASTUSLAITOSTEN KUMPPANUUSVERKOSTON

KUULUMISIA 4/2013

Pelastuslaitosten kumppanuusverkoston neljäs tiedote

Tässä Pelastuslaitosten kumppanuusverkoston neljännessä tiedotteessa kerrotaan lähemmin verkoston ensihoitopalveluiden palvelualueen toiminnasta sekä muutamasta muusta viimeaikaisesta kumppanuusverkoston toimintaan liittyvästä asiasta.

Toistaiseksi tiedotetta ei ikävä kyllä pystytä kääntämään toiselle kotimaiselle kielelle, mutta toivomme silti että tiedote välitetään koko pelastuslaitoksen henkilöstölle.

www.pelastuslaitokset.fi

Pelastustoimialueiden yhdistäminen?

Hallitus päätti 27.3.2013 kehysriihessä jatkaa kuntien normitalkoita ja toteuttaa vuosina 2014 - 2017 toimintaohjelman, jolla vähennetään kuntien lakisääteisten tehtävien perusteella säädettyjä velvoitteita. Toimintaohjelman tavoitteena on saavuttaa yhden miljardin kokonaisvähennys kuntien ja kuntayhtymien toimintamenoihin vuoden 2017 tasolla. Ministeriöille annettiin tehtäväksi valmistella lokakuun 2013 loppuun mennessä ministeriökohtainen toimintaohjelma velvoitteiden vähentämiseksi vuosille 2014 - 2017.

SM:lle jyvitetiin vähennystavoitteeksi 13 milj. €, joka tulisi siis vuosittain säästää kunnallisesta pelastustoimesta vuodesta 2017 lähtien. SM ehdottaa ratkaisuksi pelastustoimen järjestelmän uudelleenorganisointia. Ehdotuksen mukaan alueellisten pelastuslaitosten määrä supistuu 22:sta 11:aa ja paloasemaverkostoa sekä päivystysjärjestelyjä kohdennettaisiin tarkemmin. Näillä toimenpiteillä SM laskee saatavan 160 htv säästön, lisäksi tilannekeskusten määrän esitetään tippuvan yhdellätoista ja hankintojen keskittämisellä säästettävän vajaan miljoonan € vuodessa.

Pelastusjohtajat pitävät yhdessä pelastusylijohtaja Esko Koskisen kanssa ylimääräisen kokouksen 5.11.2013.

SM:n esitys valtiovarainministeriölle on ladattavissa osoitteesta:

http://www.vm.fi/vm/fi/04_julkaisut_ja_asiakirjat/03_muut_asiakirjat/20131025Minist/SM_ehdotukset.pdf

11 poliisilaitosaluetta ja 11 pelastustoimialuetta?

11 poliisilaitosaluetta

- Lapin poliisilaitos
- Oulun poliisilaitos
- Pohjanmaan poliisilaitos
- Sisä-Suomen poliisilaitos
- Itä-Suomen poliisilaitos
- Lounais-Suomen poliisilaitos
- Hämeen poliisilaitos
- Kaakkois-Suomen poliisilaitos
- Länsi-Uudenmaan poliisilaitos
- Itä-Uudenmaan poliisilaitos
- Helsingin poliisilaitos

14.6.2013

Ensihoitopalveluiden palvelualue

Ensihoitopalveluiden järjestämisvastuu on terveydenhuoltolain mukaisesti ollut 1.1.2013 alkaen sairaanhoitopiireillä. Pelastuslaitosten yhteistoiminnassa sairaanhoitopiirin kanssa toteuttamaan ensihoitopalveluun voivat kuulua kenttä- ja hallintojohtaminen, ensivastetoiminta sekä perus- ja hoitotason ensihoito. Useat pelastuslaitokset toteuttavat porrastettua ensihoitopalvelua ja muutamilla pelastuslaitoksilla on myös lääkärihelikopterin HEMS-pelastaja -toimintaa.

Kumppanuusverkoston ensihoitopalveluiden palvelualue

- seuraa pelastuslaitosten ensihoitotoimintaa ja toiminnan järjestelyitä
- levittää hyviä palvelukäytäntöjä pelastuslaitoksiin ja yhdenmukais-taa toimintoja
- kehittää pelastuslaitosten ensihoitopalveluiden sisältöä ja laatua yhteistyössä sairaanhoitopiirien kanssa
- kehittää pelastuslaitosten toteuttamien ensihoitopalveluiden johtamista ja hallintoa
- seuraa ensihoitopalveluiden yleistä kehitystä
- vaikuttaa ensihoitopalveluiden yleiseen kehitykseen
- kehittää ensihoidon tukipalveluita.

Pelastuslaitokset haluavat olla merkittävä ensihoitopalveluiden toteuttaja myös tulevaisuudessa - rakentavaa yhteistyötä tehdään eri yhteistyökumppaneiden kanssa.

Ensihoitopalvelut palvelualueen jäsenet löydät tästä linkistä:
<http://www.pelastuslaitokset.fi/index.php?p=Ensihoitoverkosto>

Ensihoidon tilannekuva 10/2013

Sairaanhoitopiirit voivat järjestää ensihoidon alueellaan omana toimintanaan, yhteistoiminnassa alueen pelastustoimen kanssa tai hankkimalla sen muulta palveluntoimittajalta. Ensihoitopalveluiden palvelualueen yksi kärkihanke kuluneen kahden vuoden aikana on ollut päivittää ensihoidon tilannekuvaa järjestämistavan suhteen.

Pelastuslaitokset ovat merkittävä ensihoitopalveluita toteuttava taho. Tänä vuonna pelastuslaitokset suorittavat yhteensä lähes puoli miljoonaa ensihoitotehtävää. Tehtäviin on valjastettu yli 150 ympärivuorokautisen ensihoitoyksikön lisäksi päiväyksiköitä. Ensihoitopalveluita toteuttaa 19 laitosta 22:sta, erilaisilla volyymeilla ja alueilla. Ensivastetoimintaa on kaikkien laitosten alueilla.

Tilannekuvan seuraaminen on ollut haasteellista, kuluva vuosi on ensim-

Lisätietoja:

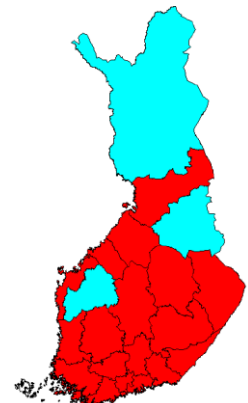

Esa Pulkkinen
Ensihoitopalveluiden
palvelualueen puheenjohtaja
esa.pulkkinen@pelastuslaitos.fi

Lasse Hakala
Ensihoitopalveluiden
palvelualueen sihteeri
lasse.hakala@pelastuslaitos.fi

Lisätietoja:

lasse.hakala@pelastuslaitos.fi

mäinen vuosi sairaanhoitopiirien vastuulla ja osassa Suomea tilanne ensihoitopalvelun järjestämisen suhteen on vielä aavistuksen häilyvä. Palvelutasopäätöksiä on osin tehty vuoden mittaisina ja uusien valmistelu on käynnissä, kuluneen vuoden aikana palvelun tuottajia / toteuttajia on vaihtunut ja muutkin asiat ovat hakeneet uomiaan. Kuten yleensä, tässäkin asiassa ilta lienee aamua viisaampi ja jatkossa näemme minne uomat asettuvat. Sote-uudistuksen aiheuttamia uudistuksia voimme vain arvailla.

Ensiavustetoimintaa on tietojemme mukaan Manner-Suomen alueella kaikkialla muualla paitsi kuuden kunnan alueella. Ensiavustetoimintaa toteuttavat kaikki pelastuslaitokset. Vaikuttavuudesta voidaan todeta, että 99 % Suomen asukkaista on pelastuslaitosten tuottaman ensiavustetoinnin palveluiden piirissä.

Ensihoitopalveluiden osalta pelastuslaitosten ensihoito on merkittävässä roolissa 42 %:ssa Suomen kuntia. Näiden kuntien alueella asuu n. 3,8 miljoonaa asukasta eli n. 71 % Suomen väestöstä. Sairaanhoitopiirien omana toimintana ensihoitopalvelua toteutetaan 27 %:ssa kunnista, joiden väestöpohja on yhteensä vajaat 900 000 asukasta eli n. 16 % Suomen väestöstä. Näiden lisäksi muutamien kuntien tai kaupunkien osalta pelastuslaitoksen ja sairaanhoitopiirin ensihoitopalvelun volyymit tai yksikkömäärät ovat niin lähellä toisiaan, ettei pystytä tarkasti määrittelemään kumpi on volyymin suhteen merkittävämpi toimija ko. kunnassa. Näissä kunnissa asuu noin 6 % Suomen väestöstä, joten puhtaasti pelastuslaitosten toteuttaman ensihoitopalvelun piirissä on n. 65 % Suomessa asuvista henkilöistä.

Sairaanhoitopiirit ovat kilpailuttaneet osan palveluista ja palveluiden tuottajina toimivat yksityiset yritykset 31 %:ssa kunnista. Näiden kuntien alueella asuu n. 13 % väestöstä.

Pelastuslaitokset ovat siis terveydenhuoltolain uudistuksenkin jälkeen erittäin merkittävä toimija ensihoitopalveluiden osalta. Aika näyttää mihin suuntaan kehitys etenee, mutta itse voimme vaikuttaa siihen, että toimintamme on laadukasta ja ehdottoman luotettavaa.

Ensihoitopalveluiden projekteja

Ajokoulutushanke

Ajokoulutushankkeen tarkoituksena on kouluttaa pelastuslaitoksille omia ajokouluttajia, jotka koulutuksen saaneena vastaavat henkilöstön ajokoulutuksesta.

Ajokoulutushankkeessa järjestetään marraskuussa kaksi ajokouluttajakurssia Tapaturva Oy:n pitämänä.

Ajokoulutukset on valikoitu pidettäväksi Lahdessa viikolla 46 ja Porvoossa viikolla 47. Yhteensä ajokoulutukseen osallistuvia henkilöitä on 25 - 27 kpl. Kurssi kestää 5 päivää, joista 2 päivää on teoriaa ja 3 päivää ajohar-

Lisätietoja:

mari.rantanen@ku-pelastus.fi
puh. 0400-460 801

veli-matti.reinila@tapaturva.fi
puh. 0500 826 472

joitteita. Mukana on 7 pelastuslaitosta ja 2 sairaanhoitoaluetta.

Koulutuksen jälkeen on tarkoitus kerätä palaute koulutettavilta ja seurata tiedon ja taidon jalkauttamista kentälle. Kukin organisaatio valitsee itselleen soveliaimman tavan jakaa tietoa kentälle, mutta yhteistyö tässäkin asiassa on varmasti paikallaan parhaiden käytänteiden osalta.

Ensihoidon vaatteisto, kansallinen yhteishankinta

Ensihoitopalvelut palvelualueella alettiin keskustella yhteisistä hankintamenettelyistä vuoden 2012 alussa. Kaikki painivat samojen haasteiden äärellä, työaikaa kuluu ambulansseja, hoitovälineitä ja vaatteita kilpailutaessa. Toukokuussa 2012 palvelualueen kokoukseen kutsuttiin KL-Kuntahankintojen edustaja kertomaan yhteistyön mahdollisuuksista ja aikaisemmin toteutuneista hankkeista. Tästä rohkaistuneena perustettiin hankevalmistelutyöryhmä, joka alkoi määrittelemään ensihoitajan vaatekaapin sisältöä ja sen kilpailutusta ja kansallista yhteishankintaa yhteistyössä KL-Kuntahankintojen kanssa.

Työryhmään nimettiin puheenjohtajaksi Markku Heikkilä Päijät-Hämeestä ja jäseniksi Mari Rantanen Keski-Uudeltamaalta, Tuomas Taskinen Helsingistä, Markku Rajamäki Varsinais-Suomesta sekä Lasse Hakanen Kanta-Hämeestä. Myös KL-Kuntahankinnat osallistui työryhmään jo aikaisessa vaiheessa. Alusta alkaen työryhmän tavoitteena oli pyrkimys saada laadukkaita, ergonomisia ja kestäviä työvaatteita kilpailukykyiseen hintaan. Yhteishankinnan yksi kantava idea on se, että volyyymilla ja hankinnan jatkuvuudella saadaan hinta kilpailukykyiseksi.

Vaatekaapin sisältö rakennettiin siten, että kunkin hankkeeseen osallistuvan organisaation on mahdollista valita sieltä omaan käyttötarkoitukseensa sopivat vaatekappaleet. Jo aikaisessa vaiheessa päätettiin, että hankinnassa keskitytään olennaisiin tekstiileihin, joihin eivät ainakaan tässä vaiheessa kuuluneet esim. jalkineet, suojaliivit tai päähineet. Hankintaan päätyivät housut, talvihousut, t-paita, pikeepaita, takkimallinen pusero / fleece, kangastakki, softsell-takki ja talvitakki sekä tekniset aluspaidat.

Hankintayksikkönä toimii siis KL-Kuntahankinnat ja vaatekaapin sisällön määrittelyä on tehnyt saatujen lausuntojen perusteella em. työryhmä. Hankkeeseen kutsuttiin myös sairaanhoitopiirien ensihoitopalvelut mukaan. Siinä vaiheessa, kun vaatekaapin sisältö oli päätetty, tehtiin volyyymikartoitusta joka ei vielä ollut sitova organisaatioita kohtaan. Volyymikartoituksen perusteella pystyttiin mahdollisille tarjoajille esittämään arviota määrästä joita seuraavan neljän vuoden aikana tullaan hankkimaan ja se osoitti myös sen, että hankkeelle on nähtävissä jatkuvuutta vielä neljän vuoden jälkeenkin.

Hankintailmoitus jätettiin kesäkuussa 2013 ja ennen tarjousten jättöpäivää hankkeeseen oli sitoutunut 12 pelastuslaitosta, yksi sairaanhoitopiiri, Pelastusopisto sekä yksi sairaalapesula. Volyymikartoituksen perusteella hankkeeseen sitoutuneet organisaatiot ovat varanneet hankintoihin yhteensä noin miljoona euroa seuraavan neljän vuoden aikana. Hankinta

Lisätietoja:

lasse.hakala@pelastuslaitos.fi

kattaa lähes 20 000 vaatekappaletta hankintakauden aikana.

Määräaikaan (9.10.2013) mennessä tarjouksen jätti kolme tarjoajaa. Tarjoukset mallivaatteineen ovat edelleen arvioitavana ja tarkasteltavana. Tavoitteena on päästä alkuvuoden 2014 aikana tekemään tilauksia ja ensimmäiset toimitukset ovat realistisesti loppukesällä / alkusyksystä 2014.

Suositus uhka- ja väkivaltatilanteisiin pelastuslaitoksissa

Ensihoidon palvelualueen työryhmä on valmistellut pelastusjohtajien hyväksyttäväksi 11.12.2013 pidettävään kokoukseen suositusta uhka- ja väkivaltatilanteisiin pelastuslaitoksille. Yhdenmukainen toimintamalli on tarkoitus ottaa käyttöön 1.1.2014 alkaen, jolloin pelastuslaitoksissa ryhdytään mm. kirjaamaan kaikki uhka- ja väkivaltatilanteet yhdenmukaiselle lomakkeelle. Niiden perusteella kerättävää yhdenvertaista tilastotietoa tullaan hyödyntämään ennaltaehkäisevän koulutusten järjestämisessä ja mahdollisesti asiaan liittyvissä tutkimuksissa.

Toimintamalliin tullaan liittämään ohjeet varotietoilmoituksen laatimisesta hätäkeskustietojärjestelmään, kunhan asiasta on käyty tarpeelliset neuvottelut Poliisihallituksen kanssa.

Pelastusjohtajat tai pelastuslaitokset tulevat julkaisemaan medialle tiedotteen, jossa todetaan, että pelastuslaitokset eivät hyväksy henkilöstöönsä kohdistuvaa väkivallan uhkaa tai fyysistä väkivaltaa. Kaikista vakavista ensihoitajiin tai pelastajiin kohdistuvista uhka- tai väkivaltatilanteista tullaan tekemään aina rikosilmoitus.

Ajankohtaisia asioita

Työurien kehittämisen alatyöryhmä

Valtakunnallisen työhyvinvoinnin yhteistyöelimen alatyöryhmä, joka keskittyy työurien kehittämiseen, on aloittanut toimintansa. Alatyöryhmän tavoitteena on:

1. Kartoittaa pelastuslaitosten käytössä olevat erilaiset toiminnot, joilla tuetaan henkilöstön urapolkua.
2. Kartoittaa pelastuslaitosten henkilöstön urapolkujen erilaisia riiteyskohtia ja niihin liittyviä mahdollisia tukimenetelmiä. Näillä riiteyskohdilla tarkoitetaan esimerkiksi opiskelua, tehtävänkuvan muutoksia, ammatillista kuntoutusta, vanhempain- ja vuorottelupaikka- tai työpaikan vaihdoksia.
3. Valmistella ja tehdä esityksensä pelastuslaitosten henkilöstön työurien kehittämiseksi pl. työmarkkinakysymykset ja ottamatta kantaa alan koulutusjärjestelmään.

Työryhmä pyrkii saamaan työnsä päätökseen lokakuussa 2014.

Lisätietoja:

jorma.kuikka@porvoo.fi

p. 040 8437570

mari.rantanen@ku-pelastus.fi

p. 0400 460801

Lisätietoja:

mika.kontio@turku.fi

MoniKa -hankkeen loppuraportti on julkaistu

Pelastusopiston tutkimus- ja kehittämissyksikön toteuttaman ja Palosuoje-
lurahaston pääasiallisesti rahoittaman MoniKa hankkeen tavoitteena oli
kehittää luotettava langaton laajakaista viranomaiskäyttöön. Pelastuslai-
toksilta kerättiin langattoman laajakaistapalvelun loppukäyttäjävaatimuk-
sia sekä muita tietoja liittyen lähinnä loppukäyttäjäympäristöön, kuten pe-
lastustoimissa käytettäviä sovelluksia. Tällä tavoin varmistettiin, että lo-
pullinen tuote vastaisi mahdollisimman tarkkaan loppukäyttäjän tarpeita.

Lisätietoja:

Marko Hassinen
[marko.hassinen@
pelastusopisto.fi](mailto:marko.hassinen@pelastusopisto.fi)

Hankkeen loppuraportti on ladattavissa osoitteessa

http://info.pelastusopisto.fi/kirjasto/Sarja_B/B1_2013.pdf

Ajankohtaisia asioita palvelualueiden kokouksista 9-10.10.2013

Lisätietoja:

jussi.rahikainen@kuntaliitto.fi

Yhteisessä osiossa käsiteltiin laajasti Kumppanuusverkostossa tehtyä
työtä, estradilla olivat eri työryhmien edustajat. Muutaman tunnin aikana
ehdittiin käymään lyhyesti läpi 16 työryhmän tai hankkeen tuloksia. Esi-
tykset ovat ladattavissa Materiaalipankki/Yhteiset/Kokousasiakirjat/
Kumppanuusverkostopäivät 9-10.10.2013.

[http://www.pelastuslaitokset.fi/index.php?p=Asiakirjat&dp=
true&d=Kumppanuusverkostopa_6](http://www.pelastuslaitokset.fi/index.php?p=Asiakirjat&dp=true&d=Kumppanuusverkostopa_6)

Tukipalveluiden palvelualueella käsiteltiin mm. osaamiskartoituksia,
nimike- ja palkkakartoituksia, koulutuskorvauksia, urapolkuja, työhyvin-
vointikyselyä, hiljaisen tiedon siirtämistä, viestintätyöryhmää ja VARAN-

Lisätietoja:

pekka.vanska@vantaa.fi
sami.hakkinen@sppl.fi
www.pelastuslaitokset.fi

TOa

Pelastuspalveluiden palvelualueella keskityttiin mm. tietojärjestelmä-hankkeisiin, johto- ja tilannekeskuksiin, Mirg-toimintaan, erityiskalusto-hankkeisiin ja KUTU -ohjeeseen.

Lisätietoja:

anssi.parviainen@kaipe.fi
hannu.mylly@kaipe.fi

Turvallisuuspalveluiden palvelualueella käsiteltiin mm. VARANTOa, valvontasuunnitelmaa, sprinklausta, palavien nesteiden säilyttämistä myymälähuoneistoissa, ratapihojen turvallisuutta, palontutkintaa, turvallisuusviestintää, sähköisiä lomakkeita, tuulivoimaloita ja kerrostalojen puisia lisäkerroksia.

Lisätietoja:

jari.hyvarinen@phpela.fi
juhani.naskali@phpela.fi

Ensihoitopalveluiden palvelualueella keskityttiin mm. varustehankintoihin, laskutuksen kehittämiseen, ajokoulutushankkeeseen, sähköiseen ensihoitokertomukseen, uhka- ja väkivaltatilanteisiin sekä ensivasteyksiköiden hälyttämiseen.

Lisätietoja:

esa.pulkkinen@pelastuslaitos.fi
lasse.hakala@pelastuslaitos.fi

Pelastusjohtajien, hallituksen ja palvelualueiden kokousten ajankohdat vuonna 2013 (muutokset mahdollisia)

2013	Pelastusjohtajien hallitus	Pelastusjohtajien kokous	Palvelualueiden kokous
Marraskuu	13.11. klo 9.30 - 13, Lahti	<i>ylimääräinen kokous 5.11.2013, Kuntatalo</i>	
Joulukuu	11.12. klo 9.30 - 12, Kuntatalo	11 - 12.12. alkaen klo 13, Kuntatalo.	

Lisätietoja:

Jussi Rahikainen
jussi.rahikainen@kuntaliitto.fi
p. (09) 771 2566

Hyvää syksyn jatkoa toivottaen,

Esa

Tämän tiedotteen toimitti pelastusjohtaja Esa Pulkkinen. Seuraava tiedote ilmestyy ennen vuodenvaihdetta. Palautetta tiedotteesta voi lähettää Jussi Rahikaiselle.